Jaargang 116. Woensdag, 15 April 1857. No. 45.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

SCHOUWING VAN WEGEN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* doen te weten, dat, in gevolge *art.* 45 van het Provinciaal Reglement op het toezigt der Wegen en Voetpaden van den 10den Augustus 1854 (*Prov. Blad* no. 61), van hunnentwege, hetzij wekelijks, hetzij om de veertien dagen, voor zoo ver het Saizoen het onderhoud mogelijk maakt, op de hieronder aangewezene tijdstippen en plaatsen zullen worden geschouwd de volgende ten laste van Partikulieren op het Kohier der Wegen en Voetpaden in deze Gemeente voorkomende Rijwegen, waarvan de schouw niet aan andere autoriteiten of personen is opgedragen, te weten:

1. de **EELDERWEG wekelijks**, des WOENSDAGS namiddags te 3 uur.

2. Om de **veertien dagen**, des DONDERDAGS namiddags te twee uur, beginnende bij den weg naar de Rijskampen:

De **WEG** naar de **Rijskampen**; **LAAN (uitvaart) naar de Rijskampen**, Zuidoostwaarts; **LAAN (uitvaart)**, Noordwestwaarts; **PADDEPOELSTERWEG**; de **WEG** aan het **Selwerderdiepje**; het **ZAAGMULDERSWEGJE**; **TWEEDE WEGJE**; de **BOERMANDEWEG.**

3. Om de **veertien dagen**, des ZATURDAGS namiddags te twee uur, beginnende bij de Griffe:

De **WEG** langs de Zuidzijde van de **Griffe**; de **OLIEMULDERSSTEEG**; **LAAN** naar de Molens; **WEG** of **REGT** van **OVERVAART** over perceel no. 869; **WEG** langs den *Hoornschen Dijk*; **LAAN** (uitvaart) van de *Drentsche Laan* bij den Wegpaal tot het Hoendiep.

GRONINGEN, 30 Maart 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

De COMMISSIE uit het PROVINCIAAL GEREGTSHOF van *Groningen* tot het **afnemen** der **EXAMINA** van degene die mogten verkiezen naar het **NOTARIS-AMBT** te dingen, zal te dien einde vaceren in een der VERTREKKEN van het HOFGEBOUW, op **Donderdag den achtentwintigsten Mei eerstkomende**, en, zoo noodig, op daaraanvolgende dagen, telkens van af des voormiddags te tien uur.

De Adspiranten worden mitsdien uitgenoodigd om de VERZOEKSCHRIFTEN en BIJLAGEN, vermeld in art. 13 der Wet van den 9den Julij 1842 (*Staatsblad* no. 20), op het Notaris-ambt, *vrachtvrij* ter GRIFFIE van voormeld GEREGTSHOF in te leveren vóór of uiterlijk op den dertienden Mei 1800 zevenenvijftig.

GRONINGEN, 14 April 1857.

Uit naam der Commissie,
De Procureur-Generaal bij het Provinciaal Geregtshof van Groningen:
R. H. EIJSSONIUS WICHERS.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND.

Het officiële dagblad deelt mede, dat thans ten uitvoer is gelegd eene in het keiserlijk manifest van den 7den September van het vorige jaar gedane belofte, ten gevolge waarvan de bewoners van Nieuw Rusland en Bessarabië die het meest bij den oorlog geleden hebben, door bijzondere ondersteuningen zullen worden schadeloos gesteld. Er wordt daartoe door eene speciale commissie in Odessa een naauwkeurig onderzoek gedaan naar de geledene verliezen en de schadevergoeding geregeld. Aan den generaal-gouverneur *Strogenow*, die tegenwoordig rondreist om 's Keizers wil uit te voeren, zijn voorloopig een half millioen zilveren roebels aangewezen om in de meest dringende behoefte te voorzien, terwijl de minister van binnenlandsche zaken is gemagtigd tot eene algemeene inschrijving van vrijwillige giften in het geheele rijk. De staat zal bovengenoemde provinciën ondersteunen door vrijstelling van belastingen. Sebastopol zal gedurende 10, Kertsch, Eupatoria en Balaclava gedurende 5 jaren van grond- en andere belastingen worden bevrijd. Ook heeft de Keizer aan het leger een blijk van erkentelijkheid gegeven, door aan vele regementen toe te staan, behalve de namen hunner aanvoerders, ook de oorspronkelijk gevoerde namen weder aan te nemen.

— Wij hebben reeds iets medegedeeld van het prospectus der groote Russische spoorweg-maatschappij, dat dezer dagen is bekend gemaakt, en voegen omtrent deze grootsche onderneming daaraan nog het volgende toe. Het kapitaal bedraagt niet minder dan 540 millioen gulden, maar men vraagt vooreerst 144 millioen in aandeelen van 240 gulden. Het Russische gouvernement waarborgt 5 pCt. rente, waaronder evenwel een bepaald bedrag voor een amortisatiefonds. Te Petersburg, Parijs, Londen, Amsterdam en Berlijn zullen de gelden gestort en de renten betaald worden. Er is een tijd van tien jaren voor het leggen der spoorwegen bepaald. Na verloop van 30 jaren zal het Russische gouvernement geregtigd zijn, om al de wegen aan te koopen.

De maatschappij is vrij van alle regten op den invoer van de rails en het materiëel tot exploitatie der wegen, zoodat, bij slot van rekening, Engeland, Frankrijk en Duitschland verzekerd kunnen zijn, dat zij eene aanzienlijke som van hunne deelneming in rails, machines, wagens en materiëel betalen zullen. Het voornemen is, eene lijn te maken van Petersburg naar Warschau, een' zijtak tusschen deze en de Pruissische grenzen naar Koningsberg, eene lijn van Kursk of Orel naar Libau aan de Oostzee, eene lijn van Moskou naar Theodosia in de Krim, en eene lijn van Nini-Novogorod. Het terrein van die wegen kan men verdeelen in de streek der bosschen, der fabrijken, der granen en der steppen of der veeteelt.

De communicatie in Rusland is tot nu toe zeer moeijelijk en kostbaar en moet somtijds geheel afgebroken worden. Het gevolg is, dat in de éene streek overvloed, in de andere gebrek komt. Door het geprojecteerde spoorwegnet zal voor het land zelf voorzien worden in de behoefte om de voortbrengselen van den bodem en de grondstoffen der industrie over het rijk te verdeelen; en aan het buitenland wordt de toegang verleend tot de vruchtbaarste streken van Rusland, van waar hij ten allen tijde voorzien kan van granen en van al die voortbrengselen die het noodig heeft. Tevens zal het aan Rusland, als bij ruiling, koloniale waren, artikelen van weelde, voorwerpen van manufacturen, zout en steenkolen leveren.

Wat den uitvoer van granen betreft, wordt de aanmerking gemaakt, dat de streek, die men met regt de korenschuur van Rusland noemt en die in jaren van schaarschheid ook de korenschuur van Europa is, met drie spoorwegen voorzien wordt, naar de Oostzee, naar de Zwarte zee en naar Moskou en Petersburg. Het natuurlijk gevolg zal de vermeerdering van productie zijn. Niets dringt den landbouwer of den eigenaar thans tot verbeteringen. Zijn gewone toestand is overvloed van rijkdom, bij de moeijelijkheid van zijne producten af te zetten. Als deze moeijelijkheid ophoudt, zullen de verbeteringen in den landbouw volgen en zich bij de vruchtbaarheid van den grond voegen om den oogst te vermeerderen, wiens bestemming voortaan noch onzeker noch kostbaar van vervoer zijn zal. Hetgeen men van de granen zegt, kan toegepast worden op alle artikelen van uitvoer. De markt wordt overal gedrukt door moeijelijkheid, langzaamheid, hooge prijzen en onder zekere omstandigheden door de onmogelijkheid van inwendig vervoer in een land, waar gedurende zes maanden van het jaar de circulatie van den handel ophoudt wegens het bevriezen van rivieren en kanalen, waar de sledevaart wel diensten bewijst, maar niet zonder groote kosten, in evenredigheid van de afstanden, enz.

— De zucht voor de letteren en wetenschappen neemt in Rusland meer en meer toe. Terwijl Russische dichters zich met overzettingen der werken van *Horatius* en *Byron* bezig houden en verscheidene hoogleeraren zwaarlijvige werken over verschillende vakken van wetenschap het licht doen zien, hebben nu ook de studenten der Petersburger hoogeschool verlof tot het uitgeven van een geleerd en letterkundig tijdschrift gevraagd en verkregen.

TURKIJE.

Het onderzoek betreffende de expeditie der *Kanguroo*, welk schip wapenen en ander oorlogsmateriëel inhad ten behoeve der Circassiërs, is afgeloopen. De commissie heeft *Ismaïl*-pacha en *Ferhad*-pacha verantwoordelijk voor die daad verklaard. De Sultan zal uitspraak doen over de straf aan deze Turksche ambtenaren te voltrekken.

— De politieke opgewondenheid van de bevolking der Donauvorstendommen neemt met elken dag toe. Het lijdt geen twijfel meer, dat de Divan in Wallachye zich voor de vereeniging zal verklaren. In den Divan van Moldavië zal waarschijnlijk minder eenstemmigheid over dat punt heerschen, daar vele Moldaviërs vreezen dat Jassy, hunne tegenwoordige hoofdstad, door de vereeniging tot den rang der landstadjes afdalen zou, maar toch wint ook daar de zaak der vereeniging meer en meer veld.

Ook schijnt de Porte ten aanzien van de vereeniging in den laatsten tijd tot andere inzigten gekomen te zijn, en daarin thans te willen toestemmen, indien haar het oppergezag over de vorstendommen door afdoende waarborgen verzekerd wierd.

ITALIË.

Berigten zoowel uit Rome als uit Turijn melden de gewigtige tijding, dat er stappen zouden gedaan zijn, volgens sommigen regtstreeks door den Koning van Sardinië, *Victor Emmanuel*, volgens anderen door den H. Stoel, om onderhandelingen te openen tot het sluiten van een concordaat. Een brief uit Rome gaat zelfs reeds zoover van de grondslagen, waarop deze toenadering zou rusten, mede te deelen. Wat het concordaat betreft, zal het wel niet voor Sardinië niet op dezelfde leest als dat met Oostenrijk geschoeid zijn, en men weet niet of de Paus zal toestemmen in eene tweede uitgave van het Fransche concordaat.

— Mevrouw *Beecher Stowe* heeft in de vorige week een bezoek bij den Paus te Rome afgelegd en is door dezen met onderscheiding ontvangen. Zij bevindt zich thans te Napels, waar zij de algemeene belangstelling opwekt. Haar beroemde roman *de Negerhut* heeft reeds twee vertalingen in het Italiaansch beleefd en is bovendien tot een drama in die taal omgewerkt. — Het zal voorzeker menigeen bevreemden, dat in een land waar zoo weinig vrijheid heerscht, ja waar het stelsel van onderdrukking nog in die mate in zwang is, dat de pijnbank op weerlooze gevangenen wordt aangewend — dat dáár de lezing wordt geduld van het bekende werk der Noord-Amerikaansche schrijfster, 't welk elkeen met afschuw tegen de slavernij moet innemen.

— Aan de Hamburger *Börsenhalle* wordt door eenen dikwerf goed onderrigten correspodent uit Weenen geschreven, dat het Oostenrijksche gouvernement van de voorgenomene versterking der bezetting van Mantua, Verona en Peschiera afgezien heeft, en wel omdat die maatregel den schijn zou hebben van eene demonstratie tegen Piëmont, uitgelokt door de vereeniging van Sardinische troepen in een veldleger bij Alessandria.

Volgens dien berigtgever zoekt het Weener kabinet alles te vermijden, waardoor de spanning tusschen Oostenrijk en Piëmont nog grooter zou worden, en blijft het Fransche gouvernement werkzaam, om eene verzoening tusschen hen te bewerken.

De Weener berigtgever van de Londensche *Times*, die thans niet ongunstig voor Oostenrijk gestemd is, zegt dat, volgens brieven uit onderscheiden deelen van Italië, door de terugroeping van den Oostenrijkschen gezant uit Turijn, een voor Oostenrijk nadeelige indruk is te weeg gebragt. Een van de door hem aangehaalde brieven zegt: »Met leedwezen moet ik bekennen, dat de stemming van het publiek hier te lande (in Lombardije) bijkans weder even slecht is, als zij drie maanden geleden, vóór 's Keizers komst in Lombardije, was. De jongste maatregel tegen Piëmont heeft bij onze bevolking een zeer slechten indruk gemaakt, en de Lombardiërs in de meening gebragt, dat het Oostenrijksche gouvernement een ingekankerden en ongeneeslijken afkeer van de Italiaansche nationaliteit heeft. De bevolking van Milaan wordt door hare vooroordeelen verblind, en is alzoo niet in staat, om een billijk oordeel te vellen over de verregaande ligtgeraaktheid, welke Oostenrijk aan den dag legt, zoodra het de regtmatigheid zijner heerschappij over noordelijk Italië hoort betwijfelen."

De nieuwe gouverneur-generaal van Lombardije, aartshertog *Maximilaan*, koestert intusschen de beste voornemens. Hij heeft onmiddellijk na het aanvaarden zijner functiën een schrijven aan de overheden gerigt, waarin hij den geest doet kennen, die bij alle handelingen van zijn bestuur zal voorzitten, en den vasten wil uitdrukt, zijne zending getrouw te vervullen.

De gevoelens die in dit stuk doorstralen, doen alle eer aan de denkwijze van den nieuwen gouverneur-generaal. Zoo omstandigheden, sterker dan zijnen wil, niet tusschen beiden komen, zullen de Italiaansche provinciën alle reden hebben, zich over zijne komst tot het bestuur te verheugen. Ongelukkig bestaat er te veel antipathie tusschen de Oostenrijkers en de Italianen, om vooreerst op eene verzoening te rekenen.

— De Sardinische regering heeft een prijs van 10,000 francs uitgeloofd voor de uitvinding van een vuurwapen, dat, voldoende aan de daarbij opgegevene voorwaarden, bepaaldelijk zal kunnen worden aangenomen ter bewapening van de infanterie van linie of Bersaglieri.

Buiten dezen prijs, zal men kleine premiën bij wijze van schadevergoeding toestaan, gezamenlijk ten bedrage van 5000 francs, aan de uitvinders der wapens die merkwaardige uitkomsten zullen hebben opgeleverd, al voldoen die wapens niet volkomen aan de bij het programma gestelde voorwaarden.

SPANJE.

In de jongste berigten uit Madrid was sprake van woelingen der Carlisten; doch een schrijven uit die hoofdstad van den 4den dezer, afkomstig van de zijde der regering, zegt: »De graaf *van Montemolin*, vernemende dat eenige van zijne aanhangers omgingen met het plan om Spanje weder in eenen burgerkrijg te storten, heeft zijne vrienden te Londen en Parijs bepaaldelijk doen weten, dat zulk een plan met zijne staatkundige inzigten streed en door zijn hart gewraakt werd; hij wilde niet, dat er een nieuwe en hopelooze strijd voor zijne zaak aangevangen werd."

In verband hiermede, deelt een correspondent van de Londensche *Times* uit Madrid van den 4den het volgende mede:

»Er zijn niet weinigen die eene verandering van dynastie in Spanje onder de gebeurlijkheden rekenen, en berekening maken van de kansen daarop. Onder hen is de gedachte opgekomen, dat Frankrijk en Engeland zulk eene verandering zonder misnoegen of althans zonder tegenkanting zouden aanzien. Dat is voorzeker eene dwaling; het is ongetwijfeld de wensch van het Fransche en het Engelsche gouvernement, den troon van *Isabella* in stand te houden, zoo lang zij dat zullen kunnen doen zonder hnnne tusschenkomst in de binnenlandsche aangelegenheden van dit land te ver te drijven. Van lord *Palmerston* inzonderheid kan het niet ondersteld worden dat hij de hand zou willen leenen tot omverwerping van het gebouw hetwelk hij met zooveel moeite heeft helpen optrekken, al berouwt het hem ook dat hij aan Spanje eenen regeringsvorm opgedrongen heeft, welke voor dit land volstrekt ongeschikt bevonden is."

— Men schrijft uit Cadix van den 3den dezer, dat het Spaansche schip *Amelia Felipa*, 't welk Chinesche landverhuizers vervoerde, in de Indische zee het tooneel van een verschrikkelijken opstand der Chinezen geweest is. Sedert eenige maanden is dit het zesde vaartuig, aan welks boord de Chinezen in opstand tegen de Christenen gekomen zijn; de anderen waren 2 Engelsche, 1 Hollandsch en 2 Fransche. De gebeurtenissen in China schijnen alzoo op den geest van dat volk allerongelukkigst te werken.

DUITSCHLAND.

Uit de hoofdzakelijk door Mennoniten bewoonde streek tusschen Elbing en Marienburg vinden in den laatsten tijd talrijke landverhuizingen naar Rusland en Polen plaats. Daar deze landverhuizers alle welgestelde grondbezitters zijn en hunne dienstbaren medegenomen hebben, doet zich op sommige plaatsen van die streek reeds het gemis aan handen gevoelen.

— Volgens zekere berigten, hebben de regeringen van Hannover en Oldenburg zich verstaan omtrent eene nieuwe spoorwegonderneming. De rigting dier baan zal loopen van Osnabrück naar Quackenbrück en Oldenburg en vervolgens over de Weser naar Bremen.

— Te Praag en te Leipzig is een werk over de geschiedenis van het huis *Rothschild* in het licht verschenen, welks schrijver de stoute voorspelling waagt dat die bankiers-familie, als zij hare ondernemingen met gelijk overleg en hetzelfde geluk als tot hiertoe voortzet, binnen minder dan eene eeuw in het bezit van nagenoeg al het bare geld der wereld zijn zal.

— De overeenkomst tusschen de Wurtemburgsche regering en het Pauselijk hof betreffende de regeling der katholiek kerkelijke aangelegenheden, die reeds jaren hangende is geweest, is eindelijk den 8sten dezer te Rome onderteekend.

— Een schip van de Oostenrijksche oorlogsmarine, de *Novara*, zal eerlang eene reis rondom de wereld ter verrijking der wetenschappen ondernemen. Deze togt zal vier jaren duren, en vóor het geval, dat Oostenrijk intusschen in oorlog geraken mogt, zijn alle zeemogendheden in den naam van Keizer *Frans Joseph* uitgenoodigd, om de *Novara* onder alle omstandigheden als een onzijdig schip te beschouwen.

Het Deensche gouvernement heeft reeds aan die uitnoodiging beantwoord, en al zijne ambtenaren in alle deelen der wereld gelast, om dat vaartuig onder alle omstandigheden niet alleen als onzijdig te behandelen, maar vriendschappelijk te ontvangen en zoo veel noodig en doenlijk ondersteuning aan hetzelve te verleenen.

DENEMARKEN.

De Koning heeft het ontslag van het ministerie aangenomen.

GROOT-BRITTANJE.

De *Observer* meldt, dat het nieuwe parlement waarschijnlijk den 7den Mei zal vergaderen.

Zaturdag namiddag werden de ministers onverwacht bij lord *Palmerston* ontboden.

Men gelooft dat de zitting van het Parlement slechts kort zal duren en dat daarin, met terzijdestelling van levenskwestiën, slechts die zaken zullen worden afgedaan die geen uitstel dulden.

— Terwijl in Engeland en Schotland de verkiezingen zich overal, behalve te Kidderminster, gekenmerkt hebben door eene mate van orde en rust, welke bij de woeste tooneelen van vroegere jaren gunstig afsteekt en als een blijk van vooruitgang der bevolking in maatschappelijke en politieke beschaving aangemerkt wordt, zijn daarentegen in Ierland op verscheiden plaatsen bij de stemopneming door de volksmenigte grove buitensporigheden gepleegd.

Vele kiezers zijn aangevallen en mishandeld, toen zij zich naar de spoorweg-stations begaven, om hunne stem uit te brengen, en menig verbonden hoofd kwam voor de stembus. Men heeft voor sommige plaatsen hulp bij het gouvernement moeten aanvragen, waarop troepen werden gezonden, welke echter mede aan mishandeling bloot stonden. Te Sligo zijn twee kooplieden, de heeren *Dugeon*, vervolgd tot in hunne woning en aldaar mishandeld; daarna is hunne woning geplunderd en zijn de voorhanden koopmansgoederen vernield. Vervolgens werd het huis van zekere *O'Brien* aangevallen en zeer beschadigd, niettegenstaande een detachement huzaren voor die woning geschaard stond. De militairen werden gewond en de inboedel stuk geslagen. Te vergeefs las men driemaal de oproer-akte voor. De menigte begaf zich toen naar de provinciale bank en vervolgens naar een aantal huizen van aanzienlijke inwoners. Al die gebouwen werden aangevallen en zwaar beschadigd; de chef der politie dankte zijn leven aan de tijdige tusschenkomst van een' priester. Aan de vele buitensporigheden kwam eerst door het invallen van den nacht een einde.

Dergelijke buitensporigheden die op onderscheidene plaatsen zijn voorgevallen, worden door zeer velen aan het tegenwoordige kiesstelsel toegeschreven, en 't zal dan ook eene der eerste handelingen van het nieuwe Parlement zijn, daarover zijne gedachten te laten gaan. Het is immers reeds bekend, dat, indien lord *Palmerston* mogt terugdeinzen om tot eene radicale hervorming van het kiesstelsel over te gaan, lord *Russell* het initiatief zal nemen, waarbij hij veel kans tot welslagen zal hebben, door de overwegende meerderheid, welke zijne partij in het Lagerhuis verkrijgt, en de zich meer en meer openbarende tegenzin tegen een stelsel, waaraan zoo veel gebrekkigs kleeft. Vooral de ongelijkmatige verdeeling der districten vindt ernstige bestrijding. Niet alleen dat men er tegen op komt, dat sommige dorpen meer afgevaardigden zenden dan de grootste koopsteden, ook het stelsel van negatieve omkooping wordt afgekeurd. Men acht het toch met omkooping gelijk, als men de kiezers kosteloos met rijtuig naar de stembus brengt en hen onthaalt, dikwerf op verkwistende wijze, waaraan dan ook grootendeels de bovenbedoelde ergerlijke tooneelen zijn te wijten, welke hier en daar bij de verkiezingen hebben plaats gehad; want de door drank verhitte kiezers, nog meer opgewonden door de taal van de leiders of gevolmagtigden van de kandidaten, beschouwen het als hun pligt voor de genotene gastvrijheid hunne dankbaarheid te betoonen, door de tegenpartij aan te vallen.

Niet alleen echter waren hier en daar de verkiezingen getuige van oproerige en hoogst betreurenswaardige feiten, maar zij gaven ook aanleiding tot vrolijke en zonderlinge tooneelen, die mede niet voor het tegenwoordige kiesstelsel pleiten. Zoo zag men te Sunderland met de grootste spanning den uitslag der stemming te gemoet, om 't even of de liberale of conservatieve kandidaat zou zegevieren. De Tory's en Whig's bleven geheel buiten het spel. Het gold namelijk de herkiezing van *George Hudson*, den zoogenoemden spoorwegkoning. Deze heeft bankroet gemaakt en is nog £ 100,000 schuldig, zoodat zijne schuldeischers, die niets tegen hem vermogten, zoo lang hij lid van het Parlement was, zich meer dan de ijverigste politici over de ontbinding van het Parlement verheugden. De tooverkring, waarin hij zich als Parlementslid bevond, was verbroken en *Hudson* scheen in hunne magt. Toen echter de sherif kwam, om hem, op last zijner schuldeischers, gevangen te nemen, lachte hij, en zeide: »gij komt te laat, ik ben kandidaat!" en ook zelfs de Parlements*kandidaten* zijn volgens het burgerlijk regt onaantastbaar. Men kan zich denken, met welk eene belangstelling de kandidaat en zijne schuldeischers den gang der stemming nagingen. Geen wedren veroorzaakt zoo veel spanning, welke nog vermeerderd werd, omdat de uitslag langen tijd onzeker bleef. De sherif stond in de nabijheid van den kandidaat en reeds maakte hij aanstalten om

Hudson als gevangene van het tooneel te voeren, toen eindelijk deze met eene zeer geringe meerderheid de zege behaalde en zoodoende weder eenige jaren uit de handen zijner schuldeischers werd gered.

— De heer *Evelyn Denison*, volgens den *Times* de ministeriële kandidaat voor het voorzitterschap van het Lagerhuis wordt door dat dagblad ten hoogste geroemd, als volkomen voor dat gewigtig ambt berekend.

Intusschen heeft dat blad zich het misnoegen van den heer *Baines*, die insgelijks naar dat voorzitterschap dingt, op den hals gehaald, door te zeggen dat die kandidaat te zwak van gezondheid en te bijziende is om dat ambt te bekleeden. De heer *Baines* zegt in een aan de redactie gerigten brief, dat zijn gestel sterk en zijne bijziendheid niet zoo erg is of hij kan, met behulp van een goeden bril, even goed zien als ieder Parlementslid.

— Het prospectus van een ijzeren spoorweg door Punjaub, in Britsch Indië, is bekend gemaakt. Voor den aanleg is een kapitaal van 30 millioen guldens benoodigd.

FRANKRIJK.

De aan Frankrijk toebehoorende bezittingen in noordelijk Afrika niet alleen tot eene winstgevende provincie te maken, maar ook de welvaart der bevolking te bevorderen, ligt meer en meer in het streven der regering. Keizer *Napoleon* heeft weder een nieuw blijk van dat streven gegeven, door het dezer dagen genomen besluit tot het aanleggen van een spoorwegnet in Algerië. Het plan hiervan wordt thans in den officiëlen *Moniteur* openbaar gemaakt: het net zal bestaan in eene linie van Algiers naar Oran en naar Constantine, evenwijdig met de zeekust loopende en vervolgens door zijtakken met de voornaamste havens der kolonie te verbinden. Het gouvernement wil het uitvoeren van dat plan aan de partikuliere nijverheid overlaten, en zal aan de maatschappij, welke daartoe concessie vragen en bekomen mogt, soldaten voor het graafwerk beschikbaar stellen.

» Zulk een door het leger in vredestijd te volbrengen werk — zoo eindigt het berigt — zal den roem onzer soldaten verhoogen, het door de Europesche kolonisatie afgebakende terrein vergrooten en het oogenblik verhaasten, waarop de inheemsche bevolking eindelijk de waarde onzer beschaving erkennen en tot het besluit komen zal om de weldaden er van aan te nemen, en waarop zij hare belangen van landbouw en handel aan die van Frankrijk verbinden zal."

— De *Ami de la Religion* het Katholijke dagblad 't welk steeds tegen den ultramontaanschen *Univers* strijd voert, beschouwt ook de veroordeeling van den bisschop van Moulins door den staatsraad uit een geheel ander oogpunt en keurt het zelfs goed, dat de staatsraad den bisschop aan misbruik van gezag heeft schuldig verklaard. Zoowel hieruit, als ook uit de woorden van het besluit zelf blijkt, dat het hier in de hoofdzaak geldt den strijd tusschen het Gallicanismus en het Ultramontanismus in Frankrijk.

In een der voornaamste gematigd-Protestantsche organen wordt deze gewigtige aangelegenheid in het breede besproken en wordt aangemerkt, dat voor het oogenblik, ten gevolge van deze veroordeeling, het Gallicanismus de zege heeft behaald, maar dat het voordeel waarschijnlijk van geen langen duur zal zijn, omdat het Gallicanismus inwendig zwak is en daarin aanmerkelijk verschilt van het Ultramontanismus, 't welk uitgaat van de beginselen van eenheid en gezag, zonder welke voor de Katholijke kerk geen heil bestaat. Volgens dat blad, is het Protestantismus alleen in staat om op den duur de alleenheerschappij van Rome te breken en zal uit den aard der zaak het Gallicanismus in de uitoefening zijner regten en vrijheden steeds door het Ultramontanismus worden belemmerd.

Verder zet de schrijver van dat betoog uiteen, dat niet uit het oog moet worden verloren, dat het voor het wereldlijke gezag in Frankrijk alles behalve raadzaam is om zich al te zeer op het Gallicanismus te steunen; dat het hoofd van den staat in Frankrijk zich wel moeite zal blijven geven om zijne regten tegenover den Paus te verdedigen en te handhaven, doch dat hij er altijd ten laatste belang bij zal hebben om de hierarchie in de kerk te begunstigen, ten einde zijn eigen gezag op zooveel te hechter grondslagen te vestigen.

De bisschop van Moulins zal den abt *Castan*, neef van den in 1848 vermoorden aartsbisschop van Parijs, met eene memorie ter zijner regtvaardiging naar den Paus zenden.

— De heer *v. Lesseps*, die rusteloos door geheel Europa zijn plan tot doorgraving der landengte van Sues ingang tracht te doen vinden, en daartoe geene moeite nog kosten spaart, heeft zijn ontwerp ook bij de akademie van wetenschappen ingediend, ten gevolge waarvan deze eene commissie benoemd heeft om de memoriën, berigten, enz. te onderzoeken. Deze commissie heeft een gunstig rapport uitgebragt, en de akademie heeft zich met haar voorstel, strekkende om aan den heer *v. Lesseps* hare volle goedkeuring te verleenen, vereenigd.

In dat rapport wordt bepaaldelijk ook nader besproken de belangstelling, die deze zaak, met het oog op zijne Ind. bezittingen, in Nederland heeft gewekt.

— Generaal *Tottleben*, de dappere verdediger van Sebastopol, legt tegenwoordig drukke bezoeken af bij zijne vroegere tegenstanders en is o.a. reeds bij de maarschalken *Pélissier*, *Canrobert* en *Bosquet* geweest. Donderdag is ter eere van den Russischen bevelhebber een groot diner gegeven door den Russischen gezant graaf *von Kisseleff*, waarbij onder anderen de Engelsche en Sardinische gezanten tegenwoordig waren.

Binnen kort zal ook de Russische grootvorst *Konstantijn* den Franschen bodem betreden en zijne opwachting bij Keizer *Napoleon* maken. Hij zal den 23sten dezer maand te Toulon aankomen, waar hij zal worden verwelkomd door de ministers van marine en van oorlog. Ook zal de Russische gezant, vergezeld door den generaal *Tottleben* en vele aanzienlijke Russen, den 18den naar Toulon vertrekken, ten einde zich aldaar te bevinden bij de aankomst van den grootvorst.

Te Parijs worden groote toebereidselen gemaakt voor de luisterrijke ontvangst van den vorst. De Keizer heeft gelast, dat vooral eene groote militaire luister zal worden ontwikkeld.

— De commissie, belast met het onderzoek van het muntwezen (bestaande uit de heeren *Magne*, *Schneider*, *de Beaumont*, *Michel Chevalier*, *de Parieu*, *Boinvilliers* en *André*), welke reeds met haar onderzoek een aanvang gemaakt heeft en reeds tot de overtuiging is gekomen, dat (zoo als overigens uit de officiële staten der in- en uitgaande regten blijkt) de invoer van edele metalen in Frankrijk de uitvoeren met meer dan *vijftien honderd millioen* overtreffen, zal bij alle bevoegde collegiën en personen de haar noodige inlichtingen inwinnen. Reeds heeft zij zich bij de ontvangers-generaal en verdere agenten van het ministerie van financiën verzekerd, dat nooit, op eenig tijdstip, zoo veel geld in Frankrijk was, als thans. De departementen, waar de uitgaven niet verdrievoudigd zijn als te Parijs, vloeijen over van klinkende munt; de landman, die zijn koren en zijnen wijn vijf- en zesmaal duurder heeft verkocht dan voor eenige jaren, stapelt zijn geld op om grond te koopen, en in de steden is de geldvoorraad bij de burgers aanmerkelijk toegenomen en dragen zij veel meer geld op zak. Menigeen, die vroeger 20 fr. bij zich droeg, gaat tegenwoordig niet zonder 200 fr. in goud, en hierin ligt een weinig de oorzaak, waarom het geld feitelijk overvloediger voorhanden is en toch soms schaarscher schijnt dan vroeger.

— De Fransche dagbladen bespreken tegenwoordig veel het plan 't welk aan de regering wordt toegeschreven van weder adellijke titels te willen verleenen. Terwijl nu weder de half-officiële *Patrie* met kracht ten gunste van dat ontwerp optreedt, behelst de *Siècle* uittreksels uit de geschriften van *Lodewijk Napoleon*, waarin dit onderwerp wordt behandeld. *Lodewijk Napoleon* maakt zich daarin vrolijk over *Lodewijk Philips*, omdat hij adellijke titels verleende. Hij bespot insgelijks den ouden adel. » Er zijn sterrekundigen", dus leest men, » die ons leeren, dat er sterren zijn, die zoo ver verwijderd zijn, dat, wanneer zij eensklaps vernietigd werden, wij ze toch nog twintig jaren lang zouden zien. Zoo is het ook met den adel. Wij zien zijnen glans nog, ofschoon hij werkelijk sedert lang is verdwenen."

Zeer origineel is de volgende opmerking van den tegenwoordigen Keizer over de regten van *Lodewijk Philips* om nieuwe adellijke titels te verleenen: » Wat ons betreft, wenschen wij, dat elke regering het groote besluit moge nemen om duizenden en millioenen in plaats van sommigen tot den adelstand te verheffen. Wij zouden wenschen, dat de regering het zich ten taak mogt stellen, aan de 35 millioen Franschen adellijke titels te geven, opdat allen onderwijs, zedeleer en welvaart mogt ten deel vallen, welke goederen tot dusver slechts aan zeer weinigen toebehooren, doch alsdan het eigendom van allen zouden worden."

— Te Parijs is men tegenwoordig weer vrij wel tot de overtuiging gekomen, dat de aarde op den 13den Junij *niet* uit hare voegen zal worden gerukt. De Parijzenaars worden alles spoedig moede, zelfs de vrees. Zij hebben zich eenige dagen beangstigd door het naderende einde der aarde en denken thans niet meer daaraan. Integendeel meent men op de Parijsche kansels, dat de zondige wereld wel den ondergang verdiende. Van de predikatiën van pater *Ventura* is reeds meermalen gesproken. Een nog heftiger prediker is pater *Felix*, die van den kansel der Notre-Dame-kerk angst en schrik in de gemoederen zijner toehoorders te weeg brengt. Even als wijlen *Pericles*, draagt hij den donder op de tong, en *Montalembert* — wien men wel in zake der welsprekendheid een oordeel mag toevertrouwen — verklaart hem voor den begaafdsten kanselredenaar der Katholijke geestelijkheid. Pater *Felix* slingert zijne oratorische bliksemstralen hoofdzakelijk tegen de koortsachtige zucht om zich te verrijken, tegen de groote geldgierigheid en verder tegen de zwelgerij en de weelde vooral in kleederdragt. De kerk is telkens opgevuld om den pater te hooren, maar de weg van het oor tot het hart is veel verder dan men gelooft, en zijne donderende predikatiën, hoe meesterlijk ook, zullen ook niet éénen speculant in effecten van de beurs terughouden of den omvang van ook slechts ééne dames-crinoline een duim breed verminderen. In Parijs tegen de weelde te prediken, beteekent evenveel als tegen het bestaan van Parijs te prediken, want Parijs is eene dochter der weelde en hiermede op het naauwste verbonden.

— De politie te Parijs heeft het gebruik van den ouden phosphorus verboden en voor de lucifers het gebruik van amorphe phosphorus verpligtend gesteld, ten einde de gevaren, welke het gebruik der lucifers kan hebben, zoo veel mogelijk te voorkomen.

— De Engelsche regering heeft bij het Fransche hof op de zending van 20,000 man naar de Chinesche wateren aangedrongen. Ofschoon Frankrijk, zoo als men weet, bereid is om aan de expeditie tegen de Chinezen deel te nemen, ziet de minister van oorlog toch bezwaar in het verlangen van Engeland, daar hij vreest, dat de thans afgezonden troepen juist in het heete jaargetijde in China zullen aankomen en aan vele ziekten zullen zijn blootgesteld. De raad van ministers heeft dien ten gevolge voorgesteld, voorloopig alleen eene zeemagt voor de gemeenschappelijke operatiën en later landingstroepen derwaarts te zenden.

— Bij de inwijding van den spoorweg van Bordeaux naar Cette, in de vorige week, heeft de kardinaal *Donnet* eene toespraak gehouden, waarop wij met genoegen wijzen, al ware 't alleen om te doen zien, dat er ook onder de hooge Katholijke geestelijkheid zijn die den verbazenden vooruitgang der wetenschappen op regte waarde weten te schatten. De kerkvoogd zeide, zeer wel te beseffen, dat het menschdom bij het tooneel der wonderen van allerlei aard, welke het op zijnen weg gezaaid heeft, zich door eene regtmatige bewondering van zichzelven aangegrepen gevoelt. Tot heden hadden de elementen slechts langzaam en als met karigheid hunne medewerking aan de verwezenlijking zijner werken verleend; thans maakt het menschdom, als opperste gebieder, ze aan al zijne luimen dienstbaar; hij maakt ze tot slaven van al zijne invallen.

» Ziedaar — zoo vervolgde de redenaar — groote en edele veroveringen van ons tijdvak; wij zijn er onder dit opzigt trotsch op, te behooren tot het geslacht hetwelk al die wonderen heeft zien ontluiken. Zijn zij niet, in eenen afzonderlijken vorm, de uitbreiding der waarheid, de verspreiding van het nuttige en het schoone? En de waarheid, het nuttige en het schoone hebben altijd en overal regt op onze bewondering en onze liefde.

» Men denkt te droomen — en hier had de kardinaal bepaald het oog op de spoorwegen — wanneer men het onberekenbaar getal uren nagaat, welke wij in ons leven kunnen afleggen; de wetenschap ziet daarin eene gelukkige ontdekking van het genie, de staatkunde een nieuwen waarborg van vrede en eendragt tusschen de volken, de nijverheid een meer veiligen en snellen weg voor de uitvloeijing harer voortbrengselen; de huishoudkunde een middel om het welzijn aller volken tot eene zelfde hoogte te brengen."

De kardinaal *Donnet* hoopt dat de spoorwegen zullen strekken tot de voortplanting van de heiligste aller zaken: de groote menschelijke broederschap.

BELGIË.

De hertog *van Brabant* heeft als lid van den senaat onlangs in die vergadering de noodzakelijkheid betoogd van het spoedig voltooijen der havenwerken van Ostende. De inwoners, daarover zeer verheugd, hebben eenige adressen van dankbetuiging aan den prins gezonden. In de laatste zitting van den senaat heeft de prins zich de weigering tot autorisatie aangetrokken eener maatschappij, die zich ten doel stelt het daarstellen van goede, gezonde woningen voor werklieden, welke autorisatie niet is toegestaan, omdat de wet zulks in de gevraagde vormen niet toeliet. Deze inmenging van den prins in al wat de materiële belangen des lands kan bevorderen, vindt algemeene goedkeuring.

— Op den spoorweg tusschen Charleroi en Leuven in België is l.l. Dingsdag middag een kolentrein uit het spoor geraakt, wat zeer treurige gevolgen na zich heeft gesleept. De trein bestond, behalve de locomotief met zijn tender, uit acht wagens en alles stortte door elkander van eene hoogte af in een moerassig veld, waar de locomotief tot op eene aanmerkelijke diepte inzakte. De machinist werd in den tender geworpen en bleef ongedeerd, ofschoon hij buiten kennis was toen men hem opnam; de stoker geraakte tusschen de locomotief en den tender en vond daar den dood; de wachter, die zich in den achtersten wagen bevond, slaagde er in bij het derailleren op den weg te springen en dus zijn leven te redden. Het ongeluk schijnt veroorzaakt door het buigen van de rails.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 13 April.

Bij kon. besluit van den 9den dezer is tot ridder der orde van den Ned. Leeuw benoemd *J. J. de Jongh*, lid der commissie van administratie over de gevangenissen te Leeuwarden.

— Bij kon. besluit van den 7den is tot lid in den raad van Ned. Indië benoemd de heer jhr. *J. F. Hora Siccama*, thans directeur-generaal, waarnemend directeur van financiën.

Bij besluit van den 10den is benoemd tot raadsheer in het provinciaal geregtshof in Utrecht jhr. mr. *H. A. M. van Asch van Wijck*, thans rijks-advokaat in de provincie Utrecht.

— Door de Regering is aan de Tweede Kamer der Staten Generaal aangeboden, een ontwerp tot beschikking over het geheel bedrag der uitgaven van het departement van binnenl. zaken voor 1857, waarover slechts voor zes maanden kon worden beschikt.

— De commissie van rapporteurs der Tweede Kamer voor het wetsontwerp op de regterlijke organisatie heeft haar voorloopig verslag opgemaakt en aan de Regering toegezonden. Uit dit stuk blijkt, dat eene niet geringe meerderheid van de leden der Kamer zich met de hoofddenkbeelden dier voordragt geenszins kunnende vereenigen, haar onaannemelijk acht.

— De gemeenteraad van Leiden blijft zich nog onwillig betoonen om aan het rijk te voldoen het bedrag der verpleegkosten, over 1855, ad *f* 16,408,57, verschuldigd voor de in de kolonie der maatschappij van weldadigheid opgenomen bedelaars.

ROTTERDAM, 11 April.

Heden morgen zijn van hier de eerste komkommers voor dit saizoen naar Londen verzonden. Voorheen was dit artikel in verschen staat voor uitvoer ongekend, doch heeft in den laatsten tijd de exportatie er van zulk eene belangrijkheid verkregen, dat het voor velen een bestaan oplevert en steeds meer en meer de aankweeking er van zich uitbreidt, aangemoedigd door de goede prijzen, die daarvoor bedongen worden.

Door blijvende aanvraag voor aardappelen naar de verschillende havens van Engeland beginnen de voorraadschuren in de Geldersche streken, welke daarvan meer dan overvloedig waren voorzien, zeer te verminderen; de verzenders hebben dien ten gevolge eene aanzienlijke hoeveelheid mudden in Friesland opgekocht, welke, met tjalkschepen alhier aangevoerd, onmiddellijk in stoom- en zeilschepen ter verdere expeditie worden gelost. Men schat de verzondene hoeveelheid van dit product over de eerste drie maanden van dit jaar op ruim vijftig duizend mudden.

— Sedert verscheidene jaren moesten de visschers, welke ter scholvangst uitvoeren, zich op verren afstand van de kust begeven, daar de visch, welke in vroeger tijden zeer nabij te vangen was, allengskens afweek; door deze oorzaak werden de reizen zeer vertraagd en ook schadelijk. Geheel onverwachts heeft het voor den visscher dit jaar weder gunstiger wending genomen, daar er eene goede hoeveelheid schol, tarbot en tongen voor de Maas nabij de kust door hen worden gevangen, waardoor zij dan ook de verschillende markten ruimer voorzien en zich zelve in gunstiger positie zien geplaatst dan sinds jaren het geval is geweest.

Ook van den Helder wordt geschreven, dat de schol daar tegenwoordig in groote hoeveelheid wordt gevangen. De overvloed van dien visch is zoo groot, en de prijs daarbij zoo laag, dat ook de minvermogenden zich sedert verscheidene weken dagelijks ruim schadeloos kunnen stellen voor het gemis van vleesch. De schol wordt er verkocht voor *f* 3 en *f* 4 de 200 pd. Kabeljaauw en schelvisch wordt mede overvloedig gevangen, en tot spotprijzen afgezet.

— Onder de schepelingen van het in Augustus 1856 in volle zee, ter hoogte van Madera, verbrande barkschip *Twente*, kapit. *Coopmans*, zijn, in het deswege aanhangig crimineel proces, nog niet kunnen gehoord worden als getuigen: de 2de stuurman *H. W. Vermeulen* en de scheepsjongens *Cammenga* en *de Haan*, laatstelijk aangemonsterd op het schip *Komeet*, kapit. *H. H. Nijman*, thans zeilende van Buenos-Ayres naar eene Engelsche haven; voorts de timmerman *J. G. Onel* en de hofmeester *Halder de la Laine*, welke te Rio Janeiro hebben dienst genomen op de schooner *Elisabeth*, kapit. *Huisinga*, thans zeilende, volgens informatiën, naar Nederland; en eindelijk de kok *Dunnebok*, ter zelfder plaats aangemonsterd op het barkschip *Jacobus*, kapit. *van Loon*, en met hetzelve van Rio naar Java vertrokken.

Vermits het hooren van deze personen als getuigen in het bedoelde aanhangig proces van het meeste belang moet gerekend worden, heeft de officier van justitie te Rotterdam alle heeren waterschouten en havenmeesters, alsmede de overige ambtenaren van justitie en politie in Nederland verzocht met de meeste naauwkeurigheid te willen acht geven, of genoemde personen zich op gemelde of andere binnenkomende schepen mogten bevinden en in dat geval hem officier onmiddelijk daarvan te willen kennis geven, tevens met opgave waarheen de aangekomenen zich denken te begeven, indien zij althans niet blijven op de plaats van hun arrivement.

GRONINGEN, 14 April.

Uit het verslag van den staat van het algemeen provinciaal, stads- en akademisch ziekenhuis alhier over het jaar 1856 blijkt, dat gedurende dat jaar in voorschreven gesticht zijn verpleegd 730 lijders met 31,417 verpleegdagen.

De gezamenlijke kosten, met inbegrip van de tractementen van den genees- en heelmeester, den controleur en bediendeн, alsmede van de kosten van onderhoud en vernieuwing der fournitures en meubelen, bedragen de som van *f* 22,505.74.

Indien door het heerschen der typhus-koortsen geene bijzondere verhooging van den post voor geneesmiddelen en buitengewone bediening had moeten plaats hebben, zouden de uitgaven voorzeker dat cijfer niet bereikt hebben.

De kosten van voeding alléén konden met 25 cent per hoofd per dag bestreden worden.

— Zaturdag l.l. is in het huis van arrest te *Appingedam* overgebragt de persoon van Jan Seip, wonende te Muntendam, die verdacht wordt gehouden van den stouten diefstal in den nacht van den 19den Maart door middel van inklimming, binnenbraak en geweldpleging begaan in de behuizing van den landbouwer H. K. ten Veenhuis, te Tjamsweer.

— In Leeuwarden is men er alles behalve mede tevreden, dat de staf met het hoornmuzijk van het 7de regement infanterie niet, zooals voor eenigen tijd was aangekondigd, naar die stad zal worden verplaatst, maar op nieuw hier te Groningen zal blijven. Het *Friesche Weekbl.* zegt een stuk te hebben ontvangen van verscheidene ingezetenen, die er op wijzen, dat het stedelijk bestuur van Leeuwarden in de laatste 25 jaren tonnen gouds heeft besteed, om de schoonste gebouwen zoowel voor de infanterie als voor de kavallerie te doen stichten, zoodat daaromtrent niets te wenschen overblijft, in tegenstelling van Groningen, dat ten vorigen jare aanvankelijk zelfs weigerde de kosten van onderhoud der militaire gebouwen voortaan meer voor rekening der gemeente te nemen, en na correspondentie met z. exc. den minister van oorlog daarin eindelijk nog slechts voor één jaar toestemde.

» Leeuwarden's ingezetenen — zoo lezen wij daar verder — hebben jaren lang in al de genoemde kosten van het garnizoen voorzien, doch dat garnizoen zelf brengt weinig veraangenaming voor de ingezetenen aan. Er komt nog bij, dat te Groningen slechts 4 compagniën en te Leeuwarden niet minder dan 11 comp. (bijna 2½ bat.) van het reg. in garnizoen liggen, zoodat het ~~ook meer eigenaardig zou zijn, dat de staf te~~ Leeuwarden werd gestationneerd." De inzenders hopen intusschen, dat het alsnog aan z. exc. den minister van oorlog moge behagen, om de aangevoerde redenen, eindelijk ook eens te Leeuwarden den staf van het regement te doen vestigen.

— Voor eenige dagen kocht een aardappelschipper tegen hoogen prijs, bij een landbouwer nabij Dockum, aardappelen. Men begon na het aangegane accoord te laden, tot de avond en het slechte weêr hen drongen, om de werkzaamheden te staken; den volgenden morgen toch zoude het kleine restant spoedig ingeladen en het geheel door den kooper betaald zijn. — In den nacht, toen alles stil was behalve de tot vertrek gunstige wind, verdween schip en lading. — De boer wacht te vergeefs naar zijn geld en de terugkomst van den gebogchelden, doch overigens onbekenden opkooper. — Het idee is hier en daar opgekomen, dat die buitenaar het overtollige van zijne figuur bij zijn vertrek heeft achtergelaten.

— Te Tilburg, alwaar eene belasting op de honden bestaat, is dezer dagen tegen een zeker persoon proces-verbaal opgemaakt, op grond, dat hij in het bezit was van een hond, ouder dan 3 maanden, zonder dien voor de belasting te hebben aangegeven. De beklaagde beweerde dat zijn hond den ouderdom van 3 maanden nog niet bereikt had, terwijl sommige getuigen het tegendeel beweerden. Te vergeefs heeft men pogingen in het werk gesteld om de geboorte-acte van den hond te vinden, doch alle nasporingen bleven vruchteloos. De regter heeft gemeend, den eisch wegens gebrek van wettig en overtuigend bewijs te moeten ontzeggen.

— Blijkens een door Zr. Ms. consul-generaal te *Londen* ingezonden verslag, heeft de invoerhandel uit Nederland in die haven, gedurende het jaar 1856, vrij gunstige uitkomsten opgeleverd; zijnde de voorname artikelen in grootere hoeveelheid aangebragt. Vooral is dit het geval geweest met boter, kaas, aardappelen, vlas, onderscheidene eetwaren, huiden, tabak, bloembollen, lompen en graan; daarentegen is de aanvoer van geraffineerde suiker, vee (waarvan de invoer uit Nederland niet de helft heeft bedragen van dien in 1854), jenever en klinkers minder geweest. De aanhoudend hooge prijzen in Groot-Brittanje van vee en andere voedingsartikelen zouden voorzeker eenen aanzienlijken aanvoer hebben te weeg gebragt, indien niet gelijke duurte ook in Nederland en naburige staten had geheerscht.

De voornaamste artikelen van invoer uit Nederland te Londen in 1856 waren: boter 250,562 cent., 338,603 vaten, 1843 kisten; kaas 95,141 cent., 5,513,731 stuks, 11,220 kisten; 23,148 ossen en koeijen, 13,372 kalveren, 105,108 schapen, 6890 varkens; aardappelen 4438 zakken, 85,083 manden, 250 tonnen; aardappelmeel 200 cent; graan 209,185 quarters, 1122 zakken, 31 vaten, 87 cent.; meel 2627 cent.; vlas 4869 balen, 266 matten, 16 kisten; jenever 130,025 gallons, 12,923 kisten, 984 vaten; enz.

Men zal zich herinneren dat de gemeenteraad van Haarlem voor eenigen tijd een besluit genomen heeft, waarbij aan eenige fabrikanten verboden wordt na den 1sten Junij a.s. uit hunne fabrijken water met vuile stoffen bezwangerd in de stads grachten te doen uitloopen. Reeds lang was geklaagd over de schadelijke uitdampingen van en voor de gezondheid nadeelige zelfstandigheden in de stads wateren, en de raad, die van oordeel was, dat dit bedrijf bij uitsluiting aan de stoffen van de fabrijken afkomstig moest toegeschreven worden, achtte het van zijnen pligt tot bedoelden gezondheidsmaatregel over te gaan.

Hiertegen nu openbaart zich niet weinig oppositie onder de burgerij, en wanneer men de gevolgen nagaat die het genomen raadsbesluit moeten na zich slepen, dan kan het niet verwonderen, dat een adres aan den raad, 't welk thans onder de ingezetenen circuleert en waarbij verzocht wordt op het besluit terug te komen, veler sympathie vindt. In dit adres wordt betoogd, dat zoo het raadsbesluit in uitvoering komt, drie groote industriële ondernemingen de werkzaamheden zullen moeten staken; dat door dit stilstaan der fabrijken niet minder dan 2300 menschen of een twaalfde deel der stadsbevolking broodeloos en hulpbehoevend zullen worden; dat die fabrijken jaarlijks een kapitaal in de wandeling brengen van ongeveer

ƒ 428,000 en dat buitendien allerlei menschen eene gevoelige vermindering in hun bestaan zullen ondervinden.

Het zijn zwaarwigtige redenen die wel een hernieuwd en naauwgezet onderzoek vorderen, te meer nu ook door deskundigen beweerd wordt, dat de oorzaak van het bederf der stadswateren verkeerdelijk wordt toegeschreven aan de vuile stoffen uit de fabrijken, maar veeleer moet gezocht worden in eene hoogst gebrekkige en onvoldoende uitbaggering dier wateren.

Binnen weinige dagen zal te 's Gravenhage eene wasch- en bad-inrigting geopend, en de residentie met eene instelling verrijkt worden, waaraan ook dáár sedert lang behoefte bestond. Vele steden van Europa, als Parijs, Londen, Liverpool, Hamburg, Brussel enz., zijn reeds in het bezit van zoodanige inrigting, en ook in ons land vindt men haar te Utrecht in werking. » Wanneer men — zegt het *Dagbl. van 's Grav.* — de gunstige resultaten nagaat, welke in die plaatsen verkregen zijn, niet enkel wat het financiële betreft, maar vooral met betrekking tot de verbetering van den gezondheidstoestand der mindervermogenden, dan mag men met regt, ook voor de stad onzer inwoning, veel goeds verwachten van eene onderneming, welke zich tot doel stelt, het wasschen van huislinnen goedkoop en gemakkelijk te maken, alsmede het nemen van baden te bevorderen. De huismoeder zal nu in de gelegenheid worden gesteld, op eene spoedige en weinig kostbare wijze haar goed niet alleen te reinigen, maar ook te droogen, te strijken en te mangelen, zonder eenig gevaar te loopen, dat dit goed onder de bewerking lijdt. Zij zal dit niet langer behoeven te doen in haar klein, dikwijls van alle licht en lucht beroofd vertrekje, terwijl bij het droogen uitwasemingen ontstaan, voor de gezondheid van de bewoners dier vertrekken allernadeeligst. Hierbij voegt zich nog, dat dit wasschen minder kostbaar zal wezen, dan bij mogelijkheid te huis geschieden kan, daar het bestuur het gebruik der waschvertrekken op 6 cts. per uur heeft bepaald.

» De andere groote nuttige zijde, welke deze inrigting zal opleveren, is het nemen van baden bij den werkman te bevorderen. Niets werkt krachtiger op de gezondheid, dan reinheid, niets nadeeliger dan onreinheid, wegens de eenvoudige reden, dat de eerste de poriën van het menschelijke ligchaam opent, de laatste daarentegen ze sluit. Het is eene wezenlijke weldaad, welke men den werkman bewijst, door hem in de gelegenheid te stellen zijn ligchaam te zuiveren."

Saïd-pacha, Onderkoning van Egypte.

Onder de merkwaardigste mannen van den tegenwoordigen tijd verdient SAÏD-pacha eene eerste plaats. Onder zijn verlicht bestuur is Egypte, waar vroeger het geweld van de sabel gold, met reuzenschreden voorwaarts gegaan op den weg van ontwikkeling en beschaving en heeft daardoor meer en meer de algemeene aandacht van Europa tot zich getrokken. Handel en nijverheid worden daar ontdaan van de boeijen waarin ze vroeger waren gekneld; het verkeer met Europa wordt bij den dag meer uitgebreid; groote hervormingen worden in het binnenlandsch bestuur gebragt en versnelde middelen van communicatie vermeerderen de welvaart des lands.

Wij wenschen deze uitspraak te staven door eenige opgaven ontleend aan een dezer dagen verschenen werk van den Franschen geleerde PAUL MERRUAU, die Egypte bezocht heeft om den handel van dat land naauwkeurig te leeren kennen en van zijne bevindingen getrouw verslag heeft gedaan.

In 1841 bedroeg de graanuitvoer van Alexandrië, de voornaamste handelplaats van Egypte, naar de verschillende staten van Europa eene waarde van 81,173,960 francs. Tien jaren later klom deze, onder het bestaan der handelsvrijheid, tot 103,000,000. en in 1854 was dat bedrag reeds tot 168,301,886 francs gestegen.

Zonder twijfel heeft de bijzondere toestand waarin zich Europa in dat laatste jaar bevond ten gevolge van het bijna overal ondervondene gebrek aan granen veel tot deze aanmerkelijke toeneming bijgedragen; maar het koren is niet de eenige uitvoer van Egypte. Andere artikelen, zooals boomwol, gom, peulvruchten enz. hebben ook hun deel in de vermeerdering van uitvoeren gehad. Wij zullen onze lezers niet vermoeijen met optelling van cijfers, waarvan overigens de slotsom deze is, dat de bedrijvigheid van den handel in dit door de natuur zoo rijk gezegend land eene wonderbaarlijke vlugt genomen heeft. De hierdoor weder in het binnenste van Egypte verbreidde welvaart is groot. Met deze verbindt zich de liefde tot orde en tot arbeid en een aanhoudende vooruitgang in de cultuur van den grond. De voornaamsten van Egypte wijden zich met grooten ijver aan den landbouw toe en de vermoedelijke erfgenaam van den troon des Onderkonings gaat hun in dit edel streven voor.

Om ieder spoor van het oude monopoliestelsel te verdelgen en om de tot ontwikkeling van de productie in den handel zoo noodzakelijke vrijheid en snelheid van verkeer tot volkomen waarheid te maken, hief SAÏD-pacha alle tollen in het binnenland die aan het vervoer in den weg stonden, op, en toonde zich een ijverig voorstander van spoorwegen, waarin hij zelfs sommige regeringen van het beschaafd Europa nog wel beschaamd zou kunnen maken. De spoorweg van Alexandrië naar Kaïro was het werk van een tienjarigen arbeid; maar nog was deze niet voltooid, toen ook reeds de hand geslagen werd aan de verdere voortzetting van dien weg van Kaïro naar Suez. Nog slechts eenige maanden en ook dit laatste gedeelte zal voor het algemeen verkeer worden opengesteld. Buitendien gaan van de voornaamste handelplaatsen van Boven-Egypte reeds spoorwegen in alle rigtingen uit en zullen het net volmaken dat zich tot de snelste communicatie over geheel Beneden-Egypte zal uitbreiden.

Op last van SAÏD-pacha is verder de stoomsleepbootdienst op den Nijl georganiseerd, waarvoor o.a. ook de Nederlandsche fabrijk van de heer VAN VLISSINGEN stoombooten heeft afgeleverd.

Alle regeringshandelingen van SAÏD-pacha streven naar één doel: naar de grootst mogelijke ontwikkeling van den handel en den landbouw van Egypte door de vrijheid. Werd niet onder zijn bestuur de haven van Alexandrië uitgebaggerd en vergroot? Heeft hij niet eveneens de stoomboot-maatschappij op de Roode zee opgerigt en haar oppertoezigt aan een der bekwaamste officieren van de Fransche marine toevertrouwd? Is hij het niet, die aan het voor de geheele wereld zoo belangrijke plan van den heer DE LESSEPS tot doorgraving van de landengte van Suez den grootsten steun heeft gegeven en die niet rusten zal voordat deze grootsche onderneming, in weerwil van Engelands tegenstand, is tot uitvoer gekomen? Ja, wanneer men ziet op hetgeen door den Onderkoning wordt verrigt, dan wordt men gedrongen te erkennen dat hij aanspraak heeft op de achting van Europa en op de dankbaarheid van zijn volk.

En het is niet alleen de welvaart van zijn volk, die hem ter harte gaat — ook godsdienst en zedelijkheid vinden in hem eenen beschermer. Waren vroeger in Egypte de jagten op negers en het verkoopen der gevangenen aan de orde van den dag — SAÏD-pacha heeft aan die onregtvaardigheden een einde gemaakt; hij heeft in zijn geheele rijk de slavernij opgeheven en den handel in slaven, onder welken vorm ook, voor altijd verboden.

Ten slotte willen wij hier nog wijzen op de laatste verrigtingen van SAÏD-pacha, waarvan de jongste berigten uit Alexandrië spreken. De Onderkoning was, volgens deze, teruggekomen van zijne reis naar Sennaar, deze schoone en rijke provincie in het Zuiden van Egypte, die in 1820 door een zoon van MEHEMET-ALI is veroverd.

Die provincie wordt bewoond door zeer dappere Arabische stammen en is dikwijls het schouwspel geweest van bloedige tooneelen, veroorzaakt zoowel door de hebzucht van de derwaarts gezonden gouverneurs uit Kaïro, als door de hooge eischen van het bewind, waaraan de gouverneurs niet konden voldoen, dan door de bevolking zooveel mogelijk uit te persen. SAÏD-pacha heeft bij zijn bezoek van deze provincie opgemerkt, hoe die onregtvaardigheden aan de welvaart des volks in den weg stonden en hij heeft besloten eene geheele hervorming ook in die streken in te voeren. Hij heeft het bestuur toevertrouwd aan een Katholijken Armeniër (de eerste Christen die in Egypte tot zulk eene aanzienlijke betrekking bevorderd is) en bepaald, dat voortaan de inning der belastingen zal plaats hebben volgens bepaalde en billijke grondslagen, welke na een naauwkeurig onderzoek der behoeften en zeden des lands, door hem zijn vastgesteld. Buitendien is de conscriptie voor de krijgsdienst geregeld op den voet eener volmaakte gelijkheid, en al de bewoners, hoedanig ook hun toestand zij, zullen verpligt zijn aan de krijgsdienst deel te nemen.

KUNSTNIEUWS.

Naar men verneemt, zal er den 25sten dezer in den schouwburg alhier eene tooneelvoorstelling worden gegeven door eenige tooneelbeoefenaren, welke vroeger bij de hier bestaan hebbende tooneelsocieteit zijn werkzaam geweest: en wel ten voordeele van mejufvrouw F. SELISSEN, weduwe LIJBERING, die door den treurigen toestand, waarin haar eenige zoon zich thans bevindt, bijna haar geheele bestaan heeft verloren.

Getroffen door haren toestand, wagen wij het deze representatie aan onze geachte menschlievende en kunstminnende stadgenooten aan te bevelen.

Bij de vele wederwaardigheden toch die deze brave vrouw steeds heeft moeten ondervinden, treft haar thans eene der smartelijksten, zoodat wij het ons ten pligt rekenen, de aandacht op deze voorstelling te vestigen van hen, die door deelneming en ondersteuning den drukkenden toestand eener lijdende moeder willen verzachten.

GRONINGEN, 16 April 1857. X.

KERKNIEUWS.

Bij kon. besluit van den 4den dezer zijn goedgekeurd de beroepingen van predikanten bij de Herv. gemeenten te Oldenbroek, op C. J. KRAFFT, pred. te Veenendaal; te Zalt-Bommel, op H. P. BERLAGE, pred. te Noorden; te Beest, op M. HOOG, kandidaat; te Fijnaart en Heijningen, op V. KONINGSBERGER, pred. te Hedel; en bij de Evang.-Luth. gemeente te Kampen, op J. STEPHANUS, pred. te Helder c. a.

WOERDEN, 10 April. Door den kerkeraad der Herv. gemeente alhier is op nieuw het volgende 12tal predikanten gevormd: dd. BRYCE, te Vreeland; DEKKERS, te Chaam; VAN DIJK, te Zevenbergen; GEWIN, te Heemstede; DE GRAAFF, te Apeldoorn; GUTTELING, te Oude Tonge; MORYLLON LOYSEN, te Bodegraven; OSTI, te Delfshaven; VAN RHYN, te Wassenaar; SCHOUTEN, te Koudekerke; TINHOLT, te Wissekerke, en ZIJNEN te Zwijndrecht.

— Bij de Herv. gemeente te Heinenoord is beroepen de kandidaat H. PIERSON; — bij die te St. Maarten en Valkoog de kandidaat dr. J. A. SNELLEBRAND; — bij die te Maartensdijk de kandidaat dr. L. H. SLOTEMAKER; — bij die te Bleskensgraaf c.a. ds. J. G. BLAAUW te Elst.

— Tot hulpprediker bij de Herv. gemeente te Bovensmilde is verkozen den heer J. W. BAKKER, kand. te Sappemeer.

— Ds. W. J. GEZELSCHAP, te Kootwijk, heeft voor het beroep naar Almkerk bedankt.

— Ds. S. SIJPKENS, pred. bij de Chr. Afg. gemeente te Assen, heeft een beroep naar Delfzijl ontvangen.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

KONSTANTINOPEL, 6 April.

Er is een begin gemaakt met eene kolonisatie van Europeanen in Turkije. 130 kolonisten zijn ingescheept naar Thessalië om daar de domeingoederen te bebouwen.

LONDEN, 14 April.

De Koningin is heden te 2 uur bevallen van eene dochter. Beide zijn welvarend.

De vertegenwoordiger van Engeland bij de Vereenigde Staten heeft aan den president *Buchanan* voorgesteld om eene alliantie aan te gaan tusschen Engeland, Frankrijk en Noord-Amerika, ten einde gezamenlijk tegen China te ageren.

Uit Nicaragua wordt medegedeeld, dat de soldaten van *Walker* in massa deserteren; zijn leger was tot slechts 400 soldaten teruggebragt.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 14 *April.*

NEDERLAND Werk. Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$63\frac{3}{4}$.
Dito Dito	» 3 »	—
Dito Dito	» 4 »	$95\frac{13}{16}$.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5 »	$76\frac{1}{8}$.
Dito 1851 en 1852	» $2\frac{1}{2}$ »	$39\frac{7}{16}$.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5 »	$86\frac{1}{4}$.
Dito Nation. Metall	» 5 »	$77\frac{7}{8}$.
SPANJE Onbep. St.	» $1\frac{1}{4}$ »	$24\frac{13}{16}$.
Dito Binnenl	» 3 »	$38\frac{5}{8}$.
PORTUGAL	» 3 »	$45\frac{1}{4}$.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5 »	$103\frac{3}{4}$.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5 »	$102\frac{3}{4}$.
Dito bij *Hope*	» 4 »	—
Dito bij *Stieglitz*	» 4 »	—
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5 »	$94\frac{5}{8}$.
Dito 6de serie	» 5 »	$96\frac{3}{4}$.
Wisselkoers op Londen	zigt..	ƒ 11,80.
Dito	6/m.	ƒ 11,67.

LONDEN, 14 *April.* Consols $93\frac{1}{4}$.

PARIJS, 14 *April.* Fransche 3 pCt. 70.25.

WEENEN, 14 *April.* Metalliek 5 pCt. ƒ $83\frac{3}{4}$. Nat. Leening ƒ $85\frac{1}{4}$. Wissel op Londen ƒ 10.11. Zilver ƒ —

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 9 April, *Evertsz* Drie Aurelia's, Rott.; — 10 *Schuth* Jacob Sijnes, Bayonne; *Veltman* Aegidia en Paulina, Bat.

BROUWERSHAVEN 10 April, *Bonjer* den Elshout, Bat.

RIO GRANDE 1 Jan., *Scherpbier* Alberdina, Lissabon; — 28 *Ringeling* Neptunus, Cadix.

ZANTE 21 Maart, *Potjewijd* Herman Albert, Patras.

PALERMO 14 Maart, *van Gelderen* Vereeniging, Gibraltar.

BAYONNE 5 April, *Mellema* Hermanus Hesselaar, Wisbeach.

LONDEN 9 April, *Waterborg* Fokkina, Groningen; *Stenders* Stad Workum, Workum.

DEAL 9 April, *Logger* Macao, v. Rott. n. Cardiff; *de Winter* Margaritha, v. Harl. n. Plymouth.

Bij PLYMOUTH 8 April, *Dik* K. Hoorn, v. Rott. n. Redoute Kahlé.

GUERNSEY 5 April, *Alcock* Adm. Windham, Rott.

LIVERPOOL 9 April, *Kuyper* Grietje Koens, Schiedam.

NORTH SHIELDS 6 April, *Schulte* Concordia, Amsterdam; *de Boer* Boreas, Harlingen; *Prak* Rensina, Bilbao.

HARWICH 8 April, *Lukkien* Ida en *van Klooster* Gesiena, v. Gron. n. Londen.

BREMERHAVEN 8 April, *Bakker* Jonge Liefert, Cardiff; *Heins* Bouwina, Delfzijl.

HAMBURG 8 April, *Krook* Louisa Susanna *Smedes* Petronella Alberdina en 11 *Kruisenga* Reina, Amst.

CUXHAVEN 10 April, *Botje* Gesina Alida, Bayonne; — 11 *Tweehuis* Canton, Bat.

ELSENEUR 7 April, *Bart* Eefka Maria, v. Stettin n. Engeland.

Vertrokken.

AMSTERDAM 10 April, *Bos* Eendragt, Nantes; *Stratingh* Jantina, avontuur; — 11 *Johan* Vijf Vrienden, Samarang; *Mulder* Elsiena, Bergen.

VLIE 9 April, *Pronk* Zwaantje Boer, Altona.

TRIEST 3 April, *Kruisinga* Sphynx, Fernambuck.

BORDEAUX 7 April, *Lovius* Ondine, Amst.

ROYAN 4 April, *Ekamp* Welvaart, Petersb.

ANTWERPEN 10 April, *de Haan* Adelaïde, Galatz.

BRISTOL 6 April, *v. d. Heijden* Marie Louise, Antw.

BONESS 7 April, *Bontekoe* Vr. Geertruida, Hamburg.

HARTLEPOOL 8 April, *Oostra* Magretha Hillechina, Malmö; *van Eyk* Adriana Francisca, Vlissingen.

HULL 8 April, *Giezen* Twee Gezusters, Koningsb.; *Stuitje* Christina Johanna, avont.

BREMERHAVEN 8 April, *Poort* Dirkje, Amst.

HAMBURG 8 April, *Scholtens* Alida Ikina, Petersb.; — 9 *de Jonge* Eenigste Zoon, Tonningen; *Boomgaard* Ecliptica, Poole.

MEMEL 5 April, *Last* Marie Emelie, Antwerpen.

RENDSBURG 7 April, *Keun* Elsina Jeltina, Wildervank; *de Graaf* Hermanna Gesina, Holland; — 8 *de Vries* Zwaantina Margrietha, Dantzig; *v. d. Werp* Christina Wubbegina, Koppenhage.

TONNINGEN 5 April, *Woudstra* Jonge Kerst, Schied.; — 6 *Meijer* Wobbina Catharina, Malmö; *Bakker* Zwaantina, Kiel.

In lading.

LONDEN 8 April, *van Driesten* Bellamy en *Sprik* Grietiena, Petersburg; *Heins* Georgina Wubbina, Stettin.

Zeilklaar.

MARSEILLE 7 April, *Hazewinkel* Catharina Hofland, Rott.

LONDEN 8 April, *Dijkstra* Geertina Harmina, Stettin.

SOERABAYA, 1 Jan. Het schip Jeanette en Cornelia, kapit. *J. Verhoeven*, van Hartlepool naar Hong Kong, alhier binnengeloopen, is lek, hebbende gestooten; de lading wordt gelost om te repareren.

ST. ANDREWS 7 April. Het schip Redite, kapit. *Hoveling*, van Schiedam naar Engeland, is alhier met verlies van anker en ketting en tegen een bergloon van 30 £ binnengebragt.

NEWCASTLE, 8 April. Het schip Geerdina Beerta, kapit. *Flik*, is den 5 dezer, Hartlepool W. 30 mijlen, gezonken, doch het volk gered.

ZOUTKAMP, 13 April. Vertrokken 11 April, *Waterborg* Katrina, Londen.

Zeilklaar: *Scholten* Familietrouw, *van Aken* Cornelia Louisa en *Kuijper* Compagnie, Engeland.

OOSTMAHORN, 11 April. Vertrokken 9 April, *Enninga* Vliedorp, v. Gron. n. Grangemouth; *Pronk* Gezina, n. Londen, 11 *Meijer* Aaltina Helena en *Groenewold* de Vrouw Maria, beide n. Harburg, alle 3 v. Dockum; *Oosterhuis* de Jonge Barend, v. Amst. n. Elmshorn; *Dost* Margrietha, v. Dordrecht n. Bremen.

TERMUNTERZIJL, 12 April. Binnengekomen 10 April, *Geertsema* Catharina Elisabeth, Halte; *de Vries* Eikelina, Norden.

Vertrokken 6 April, *Velvis* de Vr. Catharina, Weener; *Kraan* Alida, Noorw.; — 7 *Koops* Catharina en *Prins* de Jonge Barend, Hamburg; 8 *Ebkes* Maria, Emded; *Legger* Geerdina, *Brons* Juffer Ellegonda, *Groothuis* Alida en *Riepma* Agatha, Noorw.; — 10 *Pasmann* de Vr. Elisabeth en 11den *Pasmann* Maria, Leer; *Stiefs* Hoffnung, Steenhuizerzijl; *Kraan* de Vriendschap, Noorw.

DELFZIJL, 10 April. Binnengek. 4 April, *Klein* Jantina, Bremen; *Gurseky* Vr. Helena, 5 *Jurgens* Antina en *Mulder* Margaretha, Leer; *Romeling* de Noordstar, *Middel* Bouwina en *Pot* Renske, Noorw.; — 8 *Kremer* Goede Verwachting, Emden.

Vertrokken 5 April, *Forma* Vr. Jantje, Leer; *Stuitje* de Jonge Maria, Emden; — 7 *Buisman* Vrouw Catharina, de Jähde; *Barghoorn* Vrouw Trijntje en *Roseboom* Helena Johanna, Emden; — 8 *de Jong* Alida Geziena, Bremen; *Schreuder* Helena en *de Groot* 2 Gebroeders, Leer.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

TEXEL 11 April, *Basberg* Beurs van Amsterdam, Drammen; *Haken* Vier Gebroed., Soerab.; *Hazewinkel* Adm. Piet Hein, Banjoew.; *Hofker* Pegasus, Curaçao.

VLIE 9 April, *v. d. Gaast* Baudina, Newc.; *de Boer* Alida Elisab., Hull; *Nieting* Cath., Christians.; *Pot* Cath. Elisab., Osterrissöer.

HELVOET 12 April, *Strijbos* Snip, Curaçao.

BRIELLE 12 April, *Woudstra* Jonge Kerst, Freder.st.

BROUWERSHAVEN 12 April, *Geerling* Neerl. Koningin, Banj.

Bij DEAL 9 April, *v. d. Burg* Willem III, v. Schied. n. Cardiff; 10 *v. d. Linden* Louisa, Kroonpr. v. Zweden, v. Amst. n. Bat.

Bij DUNGENESS 5 April, *v. Groenenberg* Oncko en Johan, v. Amst. n. Napels.

Bij WIGHT 9 April, *Esink* Christ. Agatha, v. Bat. n. Amst.

Bij GOUDSTAART 8 April, *Keuker* Holl. Trouw, v. Bat. n. Amst.; *Riedijk* Oostzee, v. Zierikzee n. Liverp.

Bij TORBAY 8 April, *Potjer* Twee Kornelissen, v. Altona n. Rio-Janeiro.

LIVERPOOL 8 April, *v. d. Laan* Jacoba Alida, Schied., om voor Riga te laden.

GLOUCHESTER 9 April, *Muis* Maria Theresia, Smirna.

NORTH SHIELDS 9 April, *Kwakkelstein* Jonge Wouter, Vlaard.; *v. Sloten* Caspar de Robles, Havre.

CHARLESTON 7 April, *Meihuizen* Jantje Nanninga, Rott.; — 8 *Melenberg* Livorno Packet, Nickerie; *Bekkering* Ulrika, *Doewes* Harmonie en *v. d. Wall* Geerdina, Bergen.

MARSEILLE 8 April, *Keun R.zn.* Johanna, Marianopel.

BOMBAY 8 Maart, *Swart* Senior, Bushire

ADELAIDE 13 Jan., *Lammerts* Jhr. Mr. v. d. Wall v. Puttershoek, Cardiff.

Vertrokken.

TEXEL 11 April, *Gnodde* Antilope, Curacao; *Mulder* Nijverheid, Liverpool.

VLIE 10 April, *Kok* Newa, Riga; *Jager* Zwaantje Elisabeth en *de Groot* Concordia, Dantzig; *Jonker* Themis, Koppenh.; *Pronk* Zwaantje Boer, Altona.

HELVOET 11 April, *Boer* Jan van Harwegen, Havana.

MAASSLUIS 11 April, *Valomstra* Alida, Hamburg.

SWINEMUNDE 8 April, *Mulder* Feika Jantina, Leith.

TRAVEMUNDE 8 April, *Riebeling* Catharina Margaretha, Flensb.

PILLAU 10 April, *Drewes* Twee Gezusters, Schiedam.

NEWPORT 8 April, *Huisman* Hendrika, Rott.

GRANGEMOUTH 8 April, *Korfker* Anna Martha, Koningsb.; *Knol* Catharina en *Bakker* Harmonie, Dantzig.

MIDDLESBRO 9 April, *Borst* Siemke Wiersema, Koningsb.

HARTLEPOOL 8 April, *Leuning* Battruida, Flensburg.

PORTLAND 9 April, *Hubert* Juffer Annette, v. Lynn n. Dordr.; *de Haan* Sjoumenta, v. Gron. n. Bayonne.

ST. NAZAIRE 8 April, *Kok* Elisabeth Gravelaar, Konst.

LISSABON 30 Maart, *de Ruiter* Cadzandria, St. Thomas.

ELMINA 1 Maart, *Huizer* Gouverneur Elzevier, Rott.

KIRKALDY 9 April, *Strijbos* Niessina Schuringa, Christiansand.

SYDNEY 25 Jan., *Jaski* Stad Utrecht, Bat.; — 29 *Muller* Imming Brons, Manilla.

Zeilklaar.

MELBOURNE 28 Jan., *Stenders* Vrije Handel, Bat.

HANDELSBERIGTEN.

Prijs van het Grof Roggenbrood.

GRONINGEN, 13 *April* 1857.

4 Nederl. ℔ 36 cent.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 14 *April*.

TARWE.	GERST.	Zw. Voer 40 ℔ ƒ 3,35
Oude 70 ℔ ƒ	N.W. 1856 52 ℔ ƒ 4,50	- - 42 - - 3,55
N.Oml.1856 66 - 6,50	- 54 - - 4,90	- - 44 - -
- - 68 - - 7,50	- 56 - - 5,30	
- - 70 - - 8,50	Zomer 54 - - 4,80	BOONEN.
- Old. 66 - - 6,30	- 56 - - 5,20	Paardeb. ƒ 4,25 ƒ 5 ƒ 5,25, 50,75
- - 68 - - 7,25	Knobbe 60 - - 5,70	
- - 70 - - 8,25	- 62 - - 6,10	Gr. Erwt. ƒ
ROGGE.	HAVER.	Graauwe dito ƒ
N. Inl. 60 ℔ ƒ 4,10	N. Dikke 36 ℔ ƒ	
- - 62 - - 4,70	- - 38 - -	ZADEN, ENZ.
- - 64 - - 5,30	- 40 - - 3,05	Koolz. ƒ 12 à ƒ 15
- - 66 - - 5,90	- 42 - - 3,25	dito ƒ
Oude 66 - -	- 44 - - 3,50	Zomerzaad ƒ
BOEKWEIT.	- 46 - - 3,70	G. Mosterdz. ƒ
N.Gr.Zd. 60 ℔ ƒ 6,00	- 48 - - 3,90	Lijnzaad ƒ
- - 62 - - 6,50	- 50 - - 4,10	Dederzaad ƒ 8 à ƒ 9,50
- - 64 - - 7,00	N.W.Voer 36 - - 2,80	Gr. Gort ƒ 7,50 à ƒ 8,25
- Zw.- 60 - - 5,75	- - 38 - - 3,00	Parel dito ƒ 11,50 a ƒ 12,75
- - 62 - - 6,25	- - 40 - - 3,20	Raapolie per vat ƒ 48
- - 64 - - 6,75	N. Zw. - 36 - - 2,95	
Veen 64 - - 6,65	- - 38 - - 3,15	

Tarwe en Rogge genoegzaam als voren verkocht. — Boekweit 10 ct. hooger aan gebruikers gedaan. — Winter- en Zomergerst in een doen, Knobbe slap en niet dan iets lager te plaatsen. — Haver tot vorige prijzen slepend afgaande. — Boonen als voren. — Koolzaad bijna niet in omgegaan. — Gort stil.

AMSTERDAM, 11 *April*. Hennep. Er is gedaan in: Riga Poolsche Pas ƒ 62, dito bruine Pas ƒ 60 en Petersburger Rein ƒ 64.

ROTTERDAM, 11 *April*. Van Gerst verkocht 125 ℔ Oldammer Winter ƒ 185.

SCHIEDAM, 11 *April*. Moutwijn ƒ 20,25; Jenever ƒ 25,75; Amst. Proef ƒ 27.

LONDEN, 13 *April*. Granen flaauw.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 14 *April*. De prijs der boter was heden als volgt: 1ste soort nieuwe ƒ 39; 2de soort ƒ 35 a ƒ 37.

LEEUWARDEN, 10 *April* De prijs der boter was heden ƒ 47,00.

LONDEN, 13 *April*. Friesche Boter 117 sh., Groninger 86 sh., Holl. 82 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 14 *April*. Runderen niet aangevoerd; schapen tamelijk ter markt, van ƒ 11 tot ƒ 14 a ƒ 18 en hooger; ook waren er reeds eenige lammeren aanwezig; van varkens was mede de markt vrij goed voorzien, dragtige van ƒ 26 tot ƒ 47, guste van ƒ 18 tot ƒ 48; biggen van ƒ 6 tot ƒ 9; in een en ander heerschte wegens het ongunstige weder niet veel kooplust.

LEEUWARDEN, 10 *April*. De aanvoer van vette runderen was heden gering, bestaande slechts uit 60 stuks; de handel was niet williger; 250 melk- en kalve insgelijks tegen verlaagden prijs; 30 kalvers eveneens flaauw; 50 schapen benevens 60 varkens goed prijshoudend.

LONDEN, 13 *April*. De aanvoer ter veemarkt bestond uit 8274 runderen, 110 kalveren en 14,640 schapen. Voor runderen en schapen was de stemming beter, doch voor kalveren lager.

EFFECTEN-SOCIETEIT.

AMSTERDAM, 13 *April*.

Integralen $63\frac{3}{4}$. Spanje $1\frac{1}{4}$ pCt. $24\frac{3}{4}$; Binnenl. $38\frac{5}{16}$. Portugal $45\frac{1}{4}$. Nat. Metalliek $77\frac{3}{4}$ a $\frac{7}{8}$.

Er is heden geen Beurs of Graanmarkt gehouden.

*** Heden overleed, na een langdurig lijden, ons innig geliefd oudste Dochtertje ANNA ADRIANA, in den nog zoo jeugdigen leeftijd van ruim elf jaren.

GRONINGEN, 13 April 1857.

B. VAN PROOIJEN, *Raadsdienaar.*
A. VAN PROOIJEN, VAN HEEL.

*** Daar de smartelijke tijding uit *Stavanger* van den 2den Maart is ontvangen dat het Kofschip genaamd *Fennechiena* omgeslagen is gevonden, met welk Schip mijn op een na jongste Zoon TEUNE VAN DER MEULEN zich bevond en daarbij is verongelukt, in den jeugdigen leeftijd van 21 jaren en 8 maanden, zoo geven zijne diepbedroefde Moeder, Broeders en Zuster daarvan bij deze kennis aan Vrienden en Bekenden.

GRONINGEN, 14 April 1857.

Wed. VAN DER MEULEN, geb. DE JONGE.

*** Bij **G. PORTIELJE & ZOON**, te *Amsterdam*, ziet het licht:

PROSPECTUS EN PROEVE VAN BEWERKING VAN

BLOEMLEZING

uit de Dichterlijke Werken

VAN

JAN LUIKEN,

bewerkt door Dr. **J. J. L. TEN KATE**, Predikant te *Middelburg*, en geïllustreerd met in NEDERLAND bewerkte **Staalgravuren**, naar oorspronkelijke Teekeningen van **HERMAN TEN KATE.**

Het PROSPECTUS, met de PROEVE van bewerking en PROEFPLAAT in STAAL, is aan alle Boekhandelaren in dit Rijk voorhanden, om op aanvrage **GRATIS** te bekomen.

EEN NIEUW WERK

VAN MEVROUW

Elise van Calcar, geb. Schiotling,

(SCHRIJFSTER VAN

„*Hermine*," „*Evangeline*," *enz.*),

verschijnt op heden bij **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*, ONDER DEN TITEL VAN

DE DERTIENDE.

EEN FAMILIE-ROMAN.

Met Platen.

Eerste Aflevering. Prijs ƒ1—00.

Inhoud dezer Aflevering: I. *Mijn herkomst en welkomst in de wereld.* — II. *Mijne kinderdagen.* — III. *Uitrusting en afscheid.* — IV. *Mijn reismakker.* — V. *De gastheer en zijne lief hebberij.* — VI. *Nieuwe leerwijze.* — VII. *Hulda.* — VIII. *Mijne ridderdeugd en moeders ergernis.* — IX. *Geheime beraadslagingen.* — X. *Wanhoop en nieuwe ontdekkingsreis.*

*** Door den Boekhandelaar **J. J. HANSMA**, te *Dockum*, is uitgegeven:

De Tweede Druk van

H. E. GRAVEMEIJERS JEZUS CHRISTUS ONVERANDERLIJK, Hebr. XIII:8. **Troostwoord en Afscheidswensch aan *Hantum c. a.*** Prijs 25 Cts.

Werken

VOOR

VERMINDERDEN PRIJS.

***P. C. HOOFT*, Nederlandsche Historien**, 5 dln., met Aanteekeningen van *Dr. W. HECKER*. Prijs [ƒ 12,50] **ƒ 5.00.**

***CURRER BELL*, Jane Eijre, of het leven eener Gouvernante**, 2 dln. Prijs [ƒ 5.60] **ƒ 2.50.**

***T. F. UILKENS*, Losse Verhalen, uit het dagelijksch leven ontleend.** Prijs [ƒ 2.80] **ƒ 1.00.**

***J. VENEDEY*, Eene Badkuur in het Zuiden van Frankrijk.** Geschiedk. en plaats. herinneringen, 2 dln. Prijs [ƒ 5.80] **ƒ 2.50.**

***A. G. BRUINSES*, Uit het Leven.** Schetsen en Beelden. Prijs [ƒ 1.50] **ƒ 0.40.**

——— **Tafereelen uit de Geschiedenis van de stichting en vestiging der Christelijke Kerk.** Prijs [ƒ 3,75] **ƒ 1.50.**

——— **Schetsen uit het Christelijk Leven in de drie eerste eeuwen der Kerk.** Prijs [ƒ 1.50] **ƒ 0.50.**

Bovenstaande werken zijn voor den daarbij gevoegden verminderden prijs bij de meeste Boekhandelaars verkrijgbaar gesteld. De Uitgevers twijfelen niet, of velen zullen zich deze gelegenheid ten nutte maken, om voor eene betrekkelijke kleinigheid zich deze genoegzaam bekende werken aan te schaffen.

Het BESTUUR van het Waterschap **KOLHAMSTER WESTERPOLDER** gedenkt, op DONDERDAG den 23sten April 1857, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. DE WEERD, te *Kolham*, bij inschrijving en opbod uit te besteden:

Het bouwen van een ACHTKANTEN WATERMOLEN, groot in de vlugt 17 El, 56 Duim, met **alle daartoe benoodigde MATERIALEN.**

Het Bestek zal acht dagen bevorens ter lezing liggen ten Huize van Uitbesteding en ten Huize van R. J. KLUNDER, te *Scharmer*, terwijl door het Bestuur aanwijs in loco zal worden gedaan op MAANDAG den 20sten April 1857, des voormiddags van 9 tot 12 uur.

J. R. VAN LENNEP.
H. ALDERSHOFF.
R. E. MULDER.

Aanbesteding.

KERKVOOGDEN der *CHRISTELIJKE AFGESCHEIDENE GEMEENTE* te *Smilde* zijn voornemens, op VRIJDAG den 24sten dezer maand, des voormiddags te elf uur, in het Logement van JOH. WIND aldaar, in het bijzijn van den Heer HOOFD-INGENIEUR van den WATERSTAAT in dit Gewest, uit te besteden:

Het afbreken der oude te Smilde staande Kerk en het bouwen aldaar eener NIEUWE KERK.

De BESTEKKEN en VOORWAARDEN liggen ter lezing: te *Assen* bij KUIPERS; te *Groningen* bij de Wed. EEKHOFF; te *Heerenveen* bij BARLAGE; te *Zwolle* bij SCHEUER; te *Kovorden* bij BALLAST; te *Meppel* in de BONTEKOE, en te *Smilde* bij JOH. WIND.

Namens Kerkvoogden voornd.:
G. VENNIK.

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zal, op DONDERDAG den 16den April 1857, des voormiddags te 10 uur en vervolgens, vóór en in de Behuizing door na wijlen den Heer W. C. VAN MESDAG bewoond geweest, publiek worden verkocht:

Een zeer nette **INBOEDEL**, bestaande uit diverse **MEUBELAIRE GOEDEREN**, als: MAH. TAFEL met MARMEREN BLAD, SECRETAIRES, CHIFFONNIÈRE, PIANO, KABINET, STOELEN met PAARDENHAREN ZITTINGS, TAFELS, EIKENH. KABINET, SCHILDERIJEN, LEDEKANTEN, SPIEGELS, OUD BLAAUW en BONT PORSELEIN, TAFELGOED, KOPER, TIN, BLIK- en AARDEWERK, BEDDEGOED, VLOERKLEEDEN, ENZ. ENZ.

Te bezien daags vóór den Verkoopdag, van 10—12 en 2—5 uur, tegen betaling van 10 Cent, ten **voordeele der Algemeene Armen.**

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zal, ten verzoeke van de Heeren OOMKENS, VAN BAKKENES & DAMSTÉ, op WOENSDAG den 29sten April 1857, des avonds te 7 uur, bij E. J. TIDDENS, in het Huis *de Beurs*, te *Groningen*, publiek ter verkoop worden aangeboden:

De **LETTER-** en **STEREOTYP-GIETERIJ, GRAVEER-INRIGTING** en **BOEKDRUKKERIJ**, zooals die thans onder de FIRMA OOMKENS, VAN BAKKENES & DAMSTÉ wordt gedreven, met de daarbij behoorende GEBOUWEN, GEREEDSCHAPPEN en TOEBEHOOREN, aanwezigen voorraad van LETTERS ENZ.; alles in afzonderlijke perceelen, in 't breede omschreven in de aankondiging geplaatst in het *Dagblad voor den Boekhandel.*

Te aanvaarden dadelijk na den toeslag. Het Woonhuis op den 1sten Junij 1857.

Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag van 10—4 uur, tegen betaling van 25 Cent, ten voordeele van de algemeene Armen.

Gegadigden zullen, op daartoe door hen te doene aanvrage, ook op andere tijden worden toegelaten.

Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen ten Kantore van de Lettergieterij en bij den ondergeteekenden Notaris

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.

Op VRIJDAG den 17den April

1857, des namiddags te 2 uur, zullen, voor de Behuizing van Mejufvrouw de Wed. G. J. DEELMAN, in de Heerestraat te *Groningen*, publiek worden verkocht: Eenige **MEUBELAIRE GOEDEREN**, als: SECRETAIRE, TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, PORSELEIN, GLAS- en AARDEWERK, KOPER-, TIN- en BLIKGOED en hetgeen meer zal worden gepresenteerd. — Te bezien des voormiddags van 10—12 uur.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

Boeldag.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op ZATURDAG den 18den April 1857, des namiddags te 2 uur, ten verzoeke van Mevrouw de Weduwe R. DE SITTER, op het Buitengoed *Voorveld*, onder *Haren*, publiek worden verkocht:

7 stuks HORENVEE, 1 best PAARD, **BOERENGEREEDSCHAPPEN**, als: 2 BOERENWAGENS, 1 WIPKAR, 1 AMERIKAANSCHE PLOEG, 1 GEWONE PLOEG, 1 VOETPLOEG, 3 EIDEN, enz., onderscheidene VISCHNETTEN, 1 groote OFFICIERSTENT, 1 PRAAM, 2 STEUNSTUKKEN van een IJZEREN HEK en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

Op Donderdag den 30sten April

1857, des voormiddags te 10 uur en vervolgens, zullen, voor de Behuizing en ten verzoeke van Mejufvrouw de Weduwe G. TEN OEVER, aan Der Aa, bij de Vischbanken, te *Groningen*, publiek worden verkocht:

Onderscheidene **MEUBELAIRE** en **ANDERE ROERENDE GOEDEREN**, als: TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, PORSELEIN, GLAS-, AARDE- en VAATWERK, KOPER-, TIN- en BLIKGOED, beste **WINKELLAMPEN** en **GEREEDSCHAPPEN**, eene partij **TURF**, ENZ.

Te bezien daags bevorens des namiddags van 2—5 uur.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

HOUTVEILING,

ONDER WERKELIJKE HOUTKOOPERS, op ZATURDAG den 18den April 1857, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van de Wedw. W. BOS, te *Appingedam*, van eene groote partij maats en overmaats VUREN en GREENEN BALKEN, JUFFERS, ELLENS, KOLDERS, EIKEN STOLPEN ENZ., alsmede van eene partij Oostz. GREENEN en VUREN BALKEN en GREENEN DEELEN.

Mr. S. REIJNDERS, *Notaris.*

BOELDAG,

op MAANDAG den 20sten April 1857 en volgenden dag, telkens des namiddags te een uur, ten verzoeke en aan de Boerenplaats van TJAART PIETERS UULDERSMA, te *Zeerijp*, van:

8 PAARDEN, (waaronder een mak bruin Chaispaard), 24 stuks HORENVEE, KALVEREN, 20 SCHAPEN, een vet VARKEN, 2 verdekte WAGENS, eene partij HOOI en STROO, BOEREN-, KERN- en MELKGEREEDSCHAPPEN (waaronder een KOOLKLEED met TOEBEHOOREN,) en hetgeen meer gepresenteerd zal worden.

Den 1sten dag Levende Have enz.

NB. **KOEKHAKKEN enz. wordt op dezen Boeldag niet gedoogd.**

J. H. GLAS.

GEREGTELIJKE VERKOOP!

Op DONDERDAG den 16den April 1857, des voormiddags te tien uur, zullen door BRONNO DE HAAN, Deurwaarder bij het Provinciaal Geregtshof van *Groningen*, wonende te *Groningen*, aan de Boerderij genaamd *DONGHORN*, staande en gelegen aan den Friesschen Straatweg buiten de Apoort, nabij *Groningen*, onder *Hoogkerk*, in het openbaar, tegen contante betaling worden verkocht: de navolgende, ten verzoeke van Mr. M. GLANT BINDERVOET, wonende te *Groningen*, en ten laste van S. P. BROUWERS, wonende op gezegde Boerderij, in Executoriaal Beslag genomen **ROERENDE GOEDEREN**, — als:

Plus minus 20 Voeren HOOI, een BOERENWAGEN, BOERENGEREEDSCHAPPEN, MELKGEREEDSCHAPPEN en HUISMEUBELEN; voorts al datgene, wat alsdan verder te voorschijn zal worden gebragt.

B. DE HAAN,
Deurwaarder.

BOELGOED.

De Notaris **ANDREÆ**, te *Kollum*, zal, op **Dingsdag den 21sten April 1857** (en niet op WOENSDAG den 22sten, zoools eerst is aangekondigd), 's morgens te 10 uur, ten Huize en ten verzoeke van PIETER T. KITS, nabij *Munnekezijl*, onder *Burum*, bij Boelgoed verkoopen (de posten van ƒ 10 en daarboven, tegen voldoende borgstelling, op Crediet):

22 stuks **gezond HORENVEE, 5 PAARDEN**, waaronder 1 bereden CHAISPAARD (bruin witvest Merrie, oud 7 jaren), **BOERENGEREEDSCHAPPEN**, waaronder 1 KAPWAGEN, 1 NIEUWE CHAIS, 1 NIEUWE ARRESLEDE met BELLETUIG, KERNMOLEN naar nieuw model, BOERENWAGENS, AARDKARREN, PLOEG, EGGEN, 1 BOOT, in 1854 getimmerd, met ZEILEN ENZ., KERNEN, TIJNEN, KOPEREN en HOUTEN EMMERS, ENZ.; voorts eenige **MEUBELEN**, als: 3 BEDDEN, PULPITRUM, KLOK, STOELEN, TAFELS, ENZ.

PUBLIEKE VERKOOP

op het Eiland *Ameland.*

De Notaris **S. MEIJER**, te *Holwerd*, zal, ten verzoeke van Jhr. VAN HEECKEREN, Burgemeester van *Ameland*, namens zijne Lastgevers, op DONDERDAG den 30sten April 1857, des morgens te 9 uur, ten Huize van JAN E. VISSER, te *Hollum*, op *Ameland*, publiek, tegen contant geld, verkoopen:

Circa 155 Engelsche Tonnen of plus minus 150,000 Nederl. Ponden **GIETIJZER** (Pig Iron No. 1), afkomstig van de Lading van het Britsche Schip *BRANCH*, Kapitein S. HARDEN, van *Sunderland* naar *Harburg* bestemd geweest, doch op die reis op den 3den Maart l.l. op *Ameland* gestrand; — zullende dit IJzer, hetwelk voor inscheping zeer geschikt ligt, daags vóór den Verkoop in Kavelingen van p. m. 1000 Ned. Ponden voor de Gegadigden ter bezigtiging liggen.

Dingsdag en Woensdag vóór den Verkoop vertrekt de POSTSCHUIT van *Holwerd* naar *Ameland* des middags te twaalf uur.

Te Huur,

tegen den 1sten Mei: Eene nieuws vertimmerde **BEHUIZING** in de Marktstraat. Te bevragen bij den Timmerman M. KOOPS, in de Visscherstraat.

REVALENTA ARABICA.

Dr. ANGELSTEIN, een der geleerdste Geneesheeren in *Duitschland*, **BARRY DU BARRY'S REVALENTA ARABICA** besprekende, zegt in een' Brief, gedateerd *Berlijn* den 6den Mei 1856: „Ik heb mij onledig gehouden dit Meel te onderzoeken en ben met bijzondere oplettendheid daarbij te werk gegaan. De uitkomst van mijn onderzoek is, dat ik in alle opzigten, zoowel wat de *voedende* als de *genezende* eigenschappen aangaat, een gunstig oordeel daarover moet vellen."

Wij bevelen deze woorden den Lezer ter overdenking aan.

VERKOOPHUIS.

MAAGKRAMP, zuur, opgezetheid, hartwater, verstoppingen, diarrhæa, gal- en zenuwziekten en eene menigte andere ongesteldheden, die door slechte spijsvertering ontstaan, worden door **DU BARRY'S REVALENTA** in den grond genezen, daar zij de natuurlijke werking der ontstemde organen herstelt. Het is een voedingsmiddel, dat ontbijt, tusschenuurtje, middagmaal en avondeten vervangt, naar verkiezing van den gebruiker en dikwijls goedkooper is dan andere spijzen. Men bereidt ze op verschillende wijzen.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Appingedam*, S. RITSEMA; *Delfzijl*, T. J. WIJNTJES; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Nieuwolda*, R. P. v. CALCAR; *Noordbroek*, W. B. TEDINGA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE; *Sappemeer*, Wedw. S. SCHELTENS; *Slochteren*, H. P. HOOGHOUDT; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Uithuizen*, J. SCHUURMAN NIEVEEN; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

STOOMBOOT EN DILIGENCE HARLINGEN

TUSSCHEN

Amsterdam, Harlingen, Leeuwarden en *Groningen,*

zonder oponthoud te LEEUWARDEN.

VERTREK VAN

AMSTERDAM, ZONDAGS, WOENSDAGS en VRIJDAGS, 's morgens te 7 uur.
GRONINGEN, » » » 's avonds » 11 »
LEEUWARDEN, MAANDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS, 's morgens » 5 »
HARLINGEN, » » » » » 8 »
AANKOMST te ***AMSTERDAM***, ongeveer één uur voor Beurstijd.
» » ***GRONINGEN***, 's avonds ongeveer te 10 uur.

ZOMERDIENST

TUSSCHEN

Amsterdam, Harlingen en *Leeuwarden,*

aanvangende MAANDAG den 20sten April.

VERTREK VAN

AMSTERDAM, MAANDAGS NAMIDDAGS te 3 uur.
LEEUWARDEN, DINGSDAGS MORGENS te 8 uur.
HARLINGEN, » VOORMIDDAGS te 10 uur en 30 minuten.

KANTOOR te *Amsterdam*, **IN de Nieuwe Stads-Herberg.**

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.